

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 2Csp/179/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920204057
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Ladislav Burda
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7920204057.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudcom Y. K. N. F. v právnej veci žalobcu: H. N., nar. XX.XX.XXXX, S. E. XXXX/X, XXX XX M., zast. R. Y. Y., advokátka, G. XXXX/X, XXX XX V., K.: XX XXX XXX, proti žalovanému: T. Z. L., s.r.o., K.: XX XXX XXX, T. 25, XXX XX F.-L. Y., zast. AK R. E. Z., s.r.o., V. XX, XXX XX F., K.: XX XXX XXX, v konaní o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, takto:

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že Dohoda o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 je n e p l a t n á.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 15.10.2020 domáhal voči žalovanému určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 je neplatná, ako aj trov konania. Zároveň s podanou žalobou žalobkyňa podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala toho, aby súd uložil povinnosť žalovanému v 1. rade, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň sa domáhala, aby súd uložil povinnosť žalovanému v 2. rade, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy.

2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že žalobca ako spoludlžník so žalovaným (pôvodné obchodné meno: T. L., spol. s r. o.) uzavrel úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov, kde išlo o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu o revolvingovom úvere č. 8000003185 zo dňa 20.06.2005. Zároveň žalobca uzatvoril so žalovaným v ten istý deň dohodu o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 zo dňa 20.06.2005. Žalovaný prostredníctvom spoločnosti ANACO s.r.o., so sídlom Miletičova 1, 821 08 Bratislava, vo veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to listom zo dňa 13.05.2016, ktorým požadoval od zamestnávateľa žalobcu vykonávať zrážky zo mzdy na uspokojenie pohľadávky vo výške 5 010,20 Eur. Žalobca ďalej poukázal v žalobe na čl. I. Dohody o zrážkach zo mzdy, čl. II. Dohody o zrážkach zo mzdy, na základe ktorých sa dohodli, že spoludlžník súhlasí s tým, že výšku schváleného úveru na základe zmluvy o revolvingovom úvere a výšku mesačnej splátky je veriteľ oprávnený do tejto dohody doplniť až po schválení výšky úveru, ktorý bude na základe zmluvy o revolvingovom úvere poskytnutý dlžníkovi a schválená výška úveru a mesačnej splátky nebude nikdy vyššia ako dlžníkom požadovaná výška úveru a výška mesačnej splátky vyplnená na formulári Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru. Podľa žalobcu, dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom a pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie, ktorej ide a

výšku dohodnutých zrážok, kde uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje. Ďalej neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku, vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky, prípadne zmluvné pokuty a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobcovi.

V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku.

Dohoda o zrážkach zo mzdy svojim obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne.

Pri uzatváraní dohody, dlžník spotrebiteľa musí vedieť druh pohľadávky, ktorú zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej sume.

Neurčité je aj zmluvné dojednanie v čl. II. Dohody o zrážkach zo mzdy, týkajúce sa výšky splátok, podľa ktorého ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Ide o jednostranné, neprímerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, lebo má byť uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky a je nepripustné navyšovať zrážky zo mzdy nad dohodnutú výšku, pretože to predstavuje obchádzanie náležitostí dohody o výške mesačných zrážok zo mzdy.

Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná.

Dohoda o zrážkach zo mzdy svojim obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu. Podľa názoru žalobkyne znenie dohody o zrážkach zo mzdy je vo vzťahu k výške pohľadávky, ktorú má zabezpečovať neurčité a navyše dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná aj pre nedostatok vôle žalobcu uzatvoriť túto dohodu, nakoľko žalobca nepochybné nemal záujem uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, kde žalobcovi bolo pri podpise zmluvy predložených niekoľko listín, medzi nimi bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy.

Ďalej žalobkyňa poukázala aj na naliehavý právny záujem a poukázala na § 11 ods. 4 Zákona č. 129/2010 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2018, ktorý hovorí: „Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.“ Žalobkyňa ďalej poukázala aj na ustanovenie § 137 písm. d) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku a ďalej uviedla, že z hľadiska posúdenia prípustnosti žaloby v zmysle § 137 CSP potom možno v zmysle ust. § 11 ods. 4 Zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou vychádzať z toho, že ak môže byť predmetom konania žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, môže byť predmetom konania aj žaloba o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, kde pre jej prípustnosť preukazovanie naliehavého právneho záujmu nie je potrebné.

Na základe vyššie uvedeného, preto žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 je neplatná a zároveň sa domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia.

3. Dňa 19.10.2020 bolo zo strany žalobkyne konajúcemu súdu doručené podanie, označené ako späťvzatie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žalobkyňa uviedla, že dňa 14.10.2020 bola na tunajší súd doručená jej žaloba spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby žalovaný v 1. rade bol povinný zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade dňa 20.06.2005 do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň sa domáhala aj toho, aby žalovanému v 2. rade bola uložená povinnosť, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň sa domáhala aj náhrady trov konania. Návrh na späťvzatie ďalej odôvodnila tým, že nakoľko žalobkyňa ukončila pracovný pomer so žalovaným v 2. rade, podala návrh na späťvzatie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ktorého stranou sporu je aj žalovaný v 2. rade) a žiadala, aby súd konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastavil a stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania a zároveň žiadala, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 je neplatná a priznal žalobkyni náhradu trov konania.

4. Uznesením zo dňa 27.10.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.11.2020, konajúci súd konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil.

5. Žalovaný vo vzťahu k návrhu na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, doručil súdu dňa 13.12.2020 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že popiera existenciu naliehavého právneho záujmu v súvislosti s podanou žalobou a navrhovaným určením, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatnou. Určovacia žaloba je v zmysle ustanovení CSP ohľadne právnej skutočnosti prípustná len vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis a poukázal tu na ustanovenie § 137 písm. c) a písm. d) CSP. Ďalej uviedol, že aj z dôvodovej správy týkajúcej sa typov žalôb ohľadne § 137 CSP vyplýva, že: „Úplne nová koncepcia je zakotvená v písm. c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovacia žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej.“ Podľa názoru žalovaného, podaná žaloba je neprípustná v zmysle § 137 CSP, pretože žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje.

Žalovaný takisto poprel tvrdenia žalobcu o tom, že uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje určenie druhu zabezpečovanej pohľadávky a ďalej že jej obsah má byť neurčitým.

Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovací prostriedok pohľadávok z konkrétnej úverovej zmluvy. To znamená, že vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky musí byť naviazané na túto zmluvu a hoci právna úprava nevymedzuje, ako má byť „zabezpečená pohľadávka“ definovaná, podľa názoru žalovaného si je možné pomôcť napr. právnou úpravou iných zabezpečovacích prostriedkov.

Vymedzenie zabezpečenej pohľadávky v dohode o zrážkach zo mzdy obsahuje jednoznačné vymedzenie toho, že zabezpečuje záväzok žalobcu (dlžníka) splatiť úver a jeho príslušenstvo na základe konkrétnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Z tvrdení žalobcu, podľa žalovaného nevyplýva žiadny dôvod svedčiaci o neurčitosti, teda o tom, že právny úkon a jeho obsah a význam nie je možné vyložiť a to ani pri dodržaní postupu podľa § 35 Občianskeho zákonníka.

Určenie zabezpečovanej pohľadávky nemusí byť v zmysle zákonnej úpravy len číselné, ale môže byť uskutočnené každým spôsobom, na základe ktorého sa pohľadávka dá identifikovať. V prípade pohľadávky je zrejmé, že základným spôsobom jej identifikácie je identifikácia právneho vzťahu, z ktorého táto pohľadávka vzniká. Právny vzťah vzniku pohľadávky je základný spôsob identifikácie pohľadávky.

Určitosť právneho úkonu znamená také vyjadrenie obsahu právneho úkonu, na základe ktorého sa dá posúdiť, aký je obsah vzájomných práv a povinností. Právny úkon svojím obsahom znamená a má znamenať, teda či sa konajúcemu podarilo stanoviť obsah svojej vôle jednoznačným spôsobom a je nepochybné, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa týka konkrétnej zmluvy a pohľadávok.

Hoci právna úprava nevymedzuje, ako má byť „zabezpečená pohľadávka“ definovaná, je podľa názoru žalovaného možné pomôcť si napr. právnou úpravou iných zabezpečovacích prostriedkov. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na uznesenie KS v Trnave sp. zn. 24Co/450/2012, ďalej na rozsudok NS ČR sp. zn. 32Cdo 2384/1998, rozsudok NS ČR sp. zn. 32Odo 629/2006.

Žalovaný ďalej vo svojom vyjadrení popieral tvrdenia žalobcu o neprijateľnom charaktere dohody o zrážkach zo mzdy, kde uviedol, že tvrdenie žalobcu o neprijateľnom charaktere Dohody o zrážkach zo mzdy neobstojí, nakoľko Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, pre ktorého uzatvorenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Žiadny právny predpis účinný v čase uzatvorenia zmluvy a ani v súčasnosti neuvádza, že k uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy je potrebná akákoľvek verifikácia či rozhodnutie zo strany súdu. Neprijateľnou podmienkou je v zmysle platnej právnej úpravy ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa a súčasne v neprospech spotrebiteľa aj vytvára značnú nerovnováhu v postavení strán. Podľa žalovaného neprijateľnou podmienkou z povahy veci teda nie je taká dohoda, ktorá kopíruje, resp. preberá obsah zákonnej úpravy. Uvedené vyplýva výslovne aj zo smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorej sa ustanovenia smernice nepoužijú na podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia členského štátu. Fakt, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je neprijateľnou podmienkou vylučuje aj to, že ide o spôsob zabezpečenia upravený právnou úpravou § 551 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 13 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Na základe vyššie uvedeného, preto žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného doručila tunajšiemu súdu vyjadrenie dňa 05.01.2021, kde uviedla, že žalovaný napáda neprípustnosť žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a to podľa § 137 písm. c), ako aj § 137 písm. d) CSP. Podľa názoru žalobkyne z vymedzenia žalobného petitu vyplýva, že žalobkyňa sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy dôvodiac tým, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná z dôvodu neurčitosti a zároveň je aj neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobkyňa sa nedomáha teda určenia, či tu právo je alebo nie je, ale určenia právnej

skutočnosti. Právne skutočnosti sú podmienky stanovené v hypotéze právnej normy, s ktorou sa spája vznik, zmena a zánik právnych vzťahov. Právne vzťahy vznikajú, menia sa alebo zanikajú na základe jednej právnej skutočnosti. Základným kritériom právnych skutočností je požadovaný vôľový aspekt a delia sa na právne skutočnosti, ktoré sú závislé od vôle subjektov a ktoré nie sú závislé od vôle subjektov. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohoda o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľskou zmluvou, keďže ju uzatvoril dodávateľ - žalovaný a žalobkyňa ako spotrebiteľka, ako súčasť zmluvy o úvere, ktorou žalovaný zabezpečoval splnenie záväzku dohodnutého v zmluve. Právny vzťah založený medzi žalobkyňou a žalovaným na základe zmluvy o úvere je spotrebiteľský, a preto spotrebiteľský charakter majú aj všetky na tento základný právny vzťah nadväzujúce právne úkony, teda aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Podľa žalobkyne z hľadiska prípustnosti žaloby v zmysle § 137 CSP, potom možno v zmysle ust. § 11 ods. 4 Zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúčinnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou vychádzať z toho, že ak môže byť predmetom konania žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, môže byť predmetom konania aj žaloba o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi stranami sporu je zmluvnou podmienkou, spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ je nútený kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly a teda ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka.

Podľa žalobkyne, dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka, keďže žalobkyňa bola už v čase vzniku úverovej zmluvy nútená uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Dlžník, teda spotrebiteľ tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah, čím moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa.

V žiadnom prípade nie je teda možné súhlasiť s tvrdením žalovaného, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá so žalobkyňou je platným právnym úkonom. Platný právny úkon vyžaduje, aby bol urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Ak žalobkyňa vôbec nevedela o tom, že jej je predložená na podpis dohoda o vykonávaní zrážok, ťažko možno uvažovať o tom, aby slobodne a vážne chcela uzavrieť takýto právny úkon. Za daného stavu podľa názoru žalobkyne, nie je možné považovať túto dohodu o zrážkach zo mzdy za individuálne dojednanú.

Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, no predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, bola uzatvorená na predtlačí žalovaného, a preto je nepochybné, že žalovaný ju používal pri mnohých právnych vzťahoch, keďže do formulárovej predtlačie boli len vpísané údaje týkajúce sa úverového vzťahu, ku ktorému sa malo zabezpečenie vzťahovať a osobné údaje dlžníka a všetky dojednania boli formulárovo predtlačené.

Takáto dohoda svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Pri uzatváraní dohody dlžník ako spotrebiteľ musí viesť pohľadávku akého druhu a v akej výške zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy.

Neurčité je aj zmluvné dojednanie v dohode týkajúce sa výšky splátok, rozsahu, v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok z mzdy. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody, uvedené ustanovenie predstavuje jednostranne neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky.

Žalovaný prostredníctvom spoločnosti ANACO s.r.o. so sídlom Miletičova 1, 821 08 Bratislava, napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to listom zo dňa 13.05.2015 a požadoval od zamestnávateľa žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy na uspokojenie pohľadávky vo výške 5 010,20 Eur, pričom v dohode o zrážkach zo mzdy v čl. I. je uvedená zabezpečená suma úveru vo výške 120 024,-- Sk (3 984,07 Eur). Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný si svojvoľne navýšil dlžnú sumu, ktorú sa snaží od žalobkyne získať prostredníctvom Dohody o zrážkach zo mzdy. Ďalej žalobkyňa poukázala aj na ustanovenie § 9 ods. 13 Zákona č. 129/2010 Z. z., účinného od 23.12.2015, nakoľko v dobe uzavretia zmlúv nebol platný a účinný. Na základe uvedeného, preto opätovne uviedla, že žiada, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 je neplatná.

7. Dňa 03.05.2021 zo strany žalobkyne bolo konajúcemu súdu doručené podanie, ktorým žiadala žalobkyňa o pripustenie zmeny žaloby, spočívajúcej v uplatnení nového práva a rozšírení žalobného návrhu, a to v tomto znení: „I. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy spoludžníka 1 č. 8000003185 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 je neplatná. II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 769,30 Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia.“

8. O návrhu žalobkyne rozhodol súd uznesením zo dňa 10.05.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.05.2021, ktorým nepripustil zmenu žaloby, ktorú navrhol žalobca podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 03.05.2021 a to v zmysle ustanovenia § 143 ods. 1 CSP.

9. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovné:

10. Medzi stranami konania nie je sporné, že uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere dňa 20.06.2005, č. 8000003185 a rovnako nie je sporné, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy.

11. Z listinných dôkazov, predložených žalobkyňou, tunajší súd zistil, že listom zo dňa 13.05.2015, ktorý bol zamestnávateľovi žalobkyne doručený dňa 18.05.2015, žalovaný žiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov, aby tento vykonával zrážky zo mzdy žalobkyne na splatenie úveru, ktorý poskytol žalovaný žalobkyňi pod č. 8000003185 v prospech žalovaného. Dlh žalobkyne vyčíslil na sumu 5 010,20 Eur.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

16. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 551 ods. 1 OZ, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

18. Podľa § 551 ods. 2 OZ, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

19. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení, súd v súlade s ustanovením § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka rozhodol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená vo výroku tohto rozsudku je neplatná.

21. Dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje také znenie, ktoré jednoznačne stavia žalobkyňu do nevýhodnej pozície oproti žalovanému. Vychádzajúc z ustanovenia § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, vykonaním dohody o zrážkach zo mzdy v čase, keď základ alebo výška pohľadávky - úveru je medzi účastníkmi úverovej zmluvy sporná, dovoľuje táto situácia žalovanému ako veriteľovi bez ohľadu na možné námietky dlžníka subjektívne vyložiť otázku plnenia povinnosti dlžníka v rozpore so skutočným stavom a bez akéhokoľvek odôvodnenia vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka začať realizovať zrážky zo mzdy dlžníka aj po dobu spornosti základu a výšky úverovej pohľadávky. Dlžník za žiadnych okolností nemôže zabrániť tomu, aby prípadný postup žalovaného ako veriteľa mohol zvrátiť vo svoj prospech v prípade, že žalovaný ako veriteľ v rozpore so skutočnosťou posúdil dodržiavanie povinnosti dlžníka pri splácaní úveru. Takýto postup žalovaného ako veriteľa je zameraný jednoznačne na to, aby obmedzil dlžníka pri uplatňovaní svojich práv takým právnym spôsobom, aký mu poskytuje napr. inštitúcia námietok alebo návrhu na zastavenia exekúcie v exekučnom konaní. V prípade výkonu dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľ dlžníka nemá možnosť odmietnuť vykonávanie zrážok alebo toto pozastaviť, aj keby sa toho dlžník ako zamestnanec domáhal. Rovnako nemá možnosť zadržať zrazené čiastky mzdy ako je to v prípade exekučného konania.

22. Dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá neobsahuje žiadne podmienky, splnením ktorých by zamestnávateľ dlžníka mohol odmietnuť, pozastaviť alebo nevyplácať zrážky zo mzdy pre veriteľa - žalovaného sa obmedzuje prístup dlžníka k dôkazom a skryto sa stanovuje povinnosť pre dlžníka ako spotrebiteľa niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva mal niesť veriteľ - žalobca. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací úkon na splatenie úveru by mohla spĺňať podmienky platnej zmluvy ale iba vtedy, ak by bola uzavretá na splácanie dlhu, ktorý už ku dňu uzavretia dohody existoval. Tým, že žalovaný podmienil uzavretie úverovej zmluvy podpísaním dohody o zrážkach zo mzdy na splatenie dlžnej časti úveru ku ktorej má dôjsť až po uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy porušil žalovaný svoju povinnosť uvedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka tým, že spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne.

23. Ako neprijateľnú podmienku, ktorou je dohoda o zrážkach zo mzdy ako súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kvalifikoval Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku z 19.06.2014 č.k. 5 Co/554/2013 vo veci Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16C/111/2012 a v rozsudku z 22.3.2016 č.k. 5Co/176/2015 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12C/191/2014. Takouto dohodou sa umožňuje veriteľovi obísť preskúmvanie splnenia podmienok, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie splnenie povinnosti dlžníka - spotrebiteľa.

24. Podľa § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Neplatnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva zo spôsobu, akým bola táto dohoda uzavretá, a to ako formulárová zmluva, obsah ktorej bol vypracovaný a koncipovaný žalovaným, a žalobca ako účastník tohto zmluvného vzťahu nemal možnosť obsah týchto zmluvných podmienok ovplyvniť. Preto spotrebiteľ sa v takejto situácii dostáva v porovnaní s predajcom do nevýhodného postavenia, keď je do značnej miery obmedzená jeho vyjednávací povinnosť tým, že do vopred vypracovaných zmluvných podmienok bolo pojaté aj zabezpečenie záväzku dlžníka formou dohody o zrážkach zo mzdy. Už samotná táto skutočnosť vylučuje možnosť, aby bez súhlasu žalobcu, ako spotrebiteľa, s touto zmluvnou podmienkou bola uzavretá samostatná úverová zmluva. Spotrebiteľ sa tak zákonite zbavuje svojej možnosti, aby zásah do jeho práv vyvolaný formou zrážok z jeho mzdy bol vykonávaný iba zákonným postupom na základe exekučného titulu a to formou exekúcie. Práve vykonávanie zrážok na základe takejto neplatnej dohody zbavuje spotrebiteľa možnosti ochrany pred takýmto neoprávneným zásahom a preto nevyplýva ani naplnenie zákonných predpokladov v zmysle hore citovaného ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. a to, že by žalobca bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Keďže z výsledkov vykonaného dokazovania to nevyplývalo, je jednoznačne neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v prospech

predávajúceho alebo inej osoby s odkazom práve na ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. (rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.03.2018, sp. zn. 3Co/146/2017)

25. Neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy bezprostredne súvisí aj s neprijateľnosťou zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s ust. § 54 ods. 1 OZ, keďže predložením dohody zamestnávateľovi žalobcu veriteľ - žalovaný sám určuje výšku dlhu jednostranne, bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, pričom ide o možnosť postihnúť majetok žalobcu podľa vôle veriteľa, ktorý stanovuje výšku pohľadávky a jej príslušenstva, a žalobca ako spotrebiteľ nemá možnosť priamo voči svojmu zamestnávateľovi zrážky zo mzdy zastaviť.

26. Je potrebné vziať na zreteľ ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ týkajúcu sa nekalých podmienkach v spotrebiteľských veciach ohľadom povinnosti vnútroštátneho súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, že je významným prvkom ochrany spotrebiteľa v práve EÚ a že ak by vnútroštátne právo umožnilo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, jej užitočného účinku (Effet Kutilén).

27. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci, dospel súd k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy je v rozpore s dobrými mravmi a zároveň poukazuje, na to, že v danom prípade, keď sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, vyplývajúcej zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8000003185 uzatvoreného dňa 20.06.2005, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobkyne, ako spotrebiteľa na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobkyňa musela naliehavý právny záujem osobitným spôsobom preukazovať, keďže žalovaný preukázateľne požiadal listom zo dňa 13.05.2015 zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom naliehavý právny záujem vyplýva priamo z právneho predpisu. Naliehavému právnomu záujmu vo vzťahu k dohode o zrážkach zo mzdy zaujal svoje stanovisko aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 8Cdo/483/2014 zo dňa 18.11.2015, v ktorom konštatoval, že: „Naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovateľným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody, ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba, poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.“

28. V súvislosti s dojednanou dohodou o zrážkach zo mzdy súd poukazuje aj nato, že, ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.01.2013, sp. z. 6MCdo 9/2012). V tomto konaní nebolo preukázané, že zmluvná podmienka - dohoda o zrážkach zo mzdy bola dojednaná individuálne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Preto uvedené podmienky podliehajú prieskumu ich prijateľnosti. Súd po preskúmaní dohody o zrážkach zo mzdy dospel k záveru, že táto svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne, a preto je neprijateľná. K tomuto záveru dospel z dôvodu, že už pri uzatváraní dohody dlžník (spotrebiteľ) musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Z predloženej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že v prípade, ak klient nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti úveru podľa zmluvy, banka je oprávnená požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do úplného splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi. Takéto vymedzenie pohľadávky je podľa názoru súdu nedostatočné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Žalovaný ako veriteľ do prejavu vôle žalobkyne zahrnul uzavretie dohody o zrážkach, ktorým

vnútil žalobkyni ako spotrebiteľovi určité správanie a konanie, zvyhodňujúc seba ako príjemcu plnenia, čím bola spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 53 ods. 1 OZ, pre spotrebiteľské zmluvy platí zákaz zmluvných ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky) a tieto sú považované za neplatné (§53 ods. 4 OZ).

29. Na základe vyššie uvedeného, súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy spoludlžníka 1 č. 8000003185 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.06.2005 je neplatná.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súdu rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Podľa § 263 ods. 1 CSP, ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

34. O trovách konania rozhodol súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení CSP a keďže bol žalobca v konaní plne úspešný, súd mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znova od doručenia opravného uznesenia, len v rozsahu vykonanej opravy. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 127 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch v exekučnom konaní.